

UDENRIGSMINISTERIET

Notat til Det Udenrigspolitiske Nævn

Dato:
19-06-2020

**Danmarks medlemskab af FN's Menneskerettighedsråd:
Afvikling af Menneskerettighedsrådets 43. samling den 15. – 19. juni og forventninger til den 44. samling den 29. juni – 17. juli 2020**

Afslutning af 43. samling

Afledt af COVID-19 krisen blev FN's Menneskerettighedsråds 43. samling suspenderet den 13. marts 2020. Samlingen genoptages den 15. juni 2020, hvorefter de resterende debatter og vedtagelse af resolutioner vil blive gennemført virtuelt og ved begrænset antal fysiske møder afholdt under sundhedsmæssigt forsvarlige forhold. Opmærksomheden forventes at fokusere på de resolutioner, der - til forskel fra andre landeresolutioner - forhandles under det særskilte dagsordenspunkt om menneskerettighedssituationen i Palæstina og andre besatte arabiske territorier (dagsordenspunkt 7). Dansk stemmeafgivning vil her tage udgangspunkt i resolutionernes indhold og mulighederne for størst mulig EU-enighed. Der er fra dansk side ligeledes fokus på en kinesisk resolution om det gensidige forhold mellem udvikling og menneskerettigheder, der ses som et forsøg på en gradvis udvanding af menneskerettighederne. Ligeledes vil man fra dansk side arbejde imod vedtagelsen af en russisk resolution, som anses som et forsøg på at påvirke rådets arbejdsmetoder negativt. Derudover vil der blive afholdt en hastedebat om racisme og politivold. Hastebatten har ikke særskilt fokus på USA, men det er sandsynligt at debatten vil være præget af begivenhederne i landet. Debatten forventes at resultere i en særskilt resolution. Endelig forventes en resolution om en undersøgelsesmekanisme i Libyen vedtaget. Undersøgelsesmekanismen skal undersøge menneskerettighedssituationen i landet, herunder indsamle information og bevise om overgreb begået af konfliktens parter til brug for evt. fremtidig retsforfølgelse. Der henvises i øvrigt til tidligere oversendt notat af 14. februar 2020 vedr. den 43. samling.

Afholdelse af 44. samling

Menneskerettighedsrådets 44. samling planlægges gennemført en uge efter afslutningen af den 43. samling, forventeligt den 30. juni 2020.

Danmark afsøger aktuelt aktivt mulighederne for opbakning til et tværregionalt indlæg om menneskerettighedssituationen i Saudi Arabien under den kommende samling. Såfremt der er fornøden opbakning fra ligesindede, vil indlægget følge op på et islandsk ledet indlæg under HRC40 (marts 2019) og et australsk ledet indlæg under HRC42 (september 2019). Sagen er aktualiseret af Saudi Arabiens kandidatur til FN's menneskerettighedsråd i oktober 2020.

COVID-19 krisen og de afledte restriktioner ift. tilrettelæggelse af arbejdet i Genève vil påvirke samlingens forløb. Flere lande, der leder vanskelige resolutioner, bl.a. om civilsamfundets råderum, menneskerettigheder på internettet og rådets forebyggende arbejde, har således valgt at udskyde disse til efterfølgende samlinger, hvor der vil være bedre muligheder for forhandling.

FN's Højkommissær for Menneskerettigheder aflægger sin rapport, og der afholdes ca. 30 debatter med FN-eksperter. Grundet omstændighederne forventes civilsamfundets deltagelse og taletid begrænset markant. Samtidig vil der i tilknytning til samlingen ikke kunne afholdes sædvanlige arrangementer relateret til rådets dagsorden for samlingen.

Der forventes vedtagelse af ca. 23 resolutioner, både landespecifikke og tematiske, hvilket er færre end vanligt. En række resolutionsforhandlinger forventes at blive vanskelige med splittelse mellem EU og ligesindede lande på den ene side og lande som Rusland, Egypten, Kina og Cuba på den anden, herunder særligt forhandlingerne om ytringsfrihed samt om kvinder og pigers rettigheder. Danmark vil fortsætte det proaktive arbejde for at etablere stærke tværregionale alliancer.

Værdipolitiske temaer og kritiske landesituationer på rådets dagsorden

En række værdipolitiske temaer og kritiske landesager behandles fast under rådets jurnisamling, og hertil ventes et mindre antal nye initiativer under den 44. samling.

Kritiske landesituationer

De kritiske landesager påkalder sig typisk mest opmærksomhed i rådets arbejde. Under den 44. samling må opmærksomheden særligt forventes at fokusere på en debat om menneskerettighedssituationen i Filippinerne. Derudover forventes rådet at diskutere menneskerettighedssituationen i Eritrea, Myanmar, Venezuela, Burundi, Hviderusland og Syrien.

Af kritiske landeresolutioner forventes bl.a. fokus på Eritrea og Hviderusland, hvor der i begge tilfælde skal forlænges et eksisterende rådsmandat. Danmark vil engagere sig i forhandlingerne med henblik på at sikre, at menneskerettighedskrænkelser fortsat overvåges og undersøges, og at de ansvarlige stilles til ansvar. Der forventes EU-konsensus i disse landesager.

Tværgående tematiske sager

COVID-19 pandemien har øget presset på menneskerettighederne. Danmark vil arbejde for, at det øgede pres bliver adresseret i rådets arbejde hvor relevant.

Samlingen har i overensstemmelse med traditionen et stærkt fokus på kvinder og pigers rettigheder, herunder seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR), samt LGBTI-personers rettigheder.

Der vil på vanlig vis være en heldags paneldebat om kvinder og pigers rettigheder, samt interaktive dialoger om hhv. vold og diskrimination mod kvinder og piger og hhv. seksuel orientering og kønsidentitet. I lyset af COVID-19 krisens bekymrende konsekvenser for kvinder og pigers ret til at bestemme over egen krop globalt vil Danmark forventeligt sammen med Burkina Faso lede et tværregionalt indlæg om dette tema. Der arbejdes endvidere for, at HKH Kronprinsesse Mary virtuelt åbner den årlige debat om kvinder og pigers rettigheder, der i år har fokus på humanitære kriser.

Der fremsættes tre resolutioner om hhv. diskrimination imod kvinder, kvindelig omskæring og en ny resolution om ansvar for krænkelser af kvinder og pigers rettigheder under humanitære kriser. Det er forventningen, at der som hidtil vil være store værdipolitiske uenigheder om resolutionsteksterne. Dette omfatter også uenighed internt i

EU bl.a. med hensyn til sprog om seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. Her udfordrer især Ungarns og Polens nationale positioner EU-enigheden.

Der forventes også fremsat en resolution om ytringsfrihed, som vil kunne give anledning til vanskelige forhandlinger. Danmark vil med sin klare profil på ytringsfrihed arbejde for en stærk resolution. Endelig fremsættes en resolution om erhverv og menneskerettigheder. Her vil Danmark aktivt arbejde for en stærk resolution med fokus på fremme af UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPs).

BILAG 1

Forventede resolutioner under Menneskerettighedsrådets 44. samling

DOP	Resolution	Hovedsponsor(er)
2	Menneskeretssituationen i Eritrea	Østrig, Belgien, Frankrig, Tyskland, Nederlandene, Australia
3	Eliminering af diskrimination imod kvinder og piger	Mexico, Colombia
	Eliminering af kvindelig omskæring	Den afrikanske gruppe
	Mandatet for FN's Specialrapportør for lovstridige og vilkårlige henrettelser	Sverige
	Ekstrem fattigdom og menneskerettigheder	Belgien, Frankrig, Rumænien, Albanien, Chile, Marokko, Peru, Filippinerne, Senegal
	Mandatet for FN's Specialrapportør for dommere og advokaters uafhængighed	Ungarn, Australien, Botswana, Maldiverne, Mexico, Thailand
	Virksomheder og menneskerettigheder: Forbedre ansvarlighed og adgang til retsmidler	Argentina, Ghana, Norge, Rusland
	Virksomheder og menneskerettigheder: Mandatet for arbejdsgruppen for menneskerettigheder og transnationale virksomheder og andre forretningsvirksomheder	Rusland
	Fremme og beskyttelse af menneskerettigheder i konteksten af fredelige protester	Costa Rica, Schweiz
	Mandatet for FN's Specialrapportør for ulovlig menneskehandel, særligt kvinder og børn	Tyskland, Filippinerne
	Eliminering af diskrimination mod personer påvirket af lepra (spedalskhed) og deres familiemedlemmer	Brasilien, Etiopien, Fiji, Japan, Marokko
	Forbedring af internationalt samarbejde på menneskerettighedsområdet	Namibia
	Menneskerettigheder og klimaforandringer	Bangladesh, Filippinerne, Vietnam
	Menneskerettigheder og international solidaritet	Cuba
	Retten til uddannelse	Portugal
Retten til fred	Cuba	
Retten til ytringsfrihed	Nederlandene, Sverige, Canada Namibia, Brasilien, Fiji	

	Ansvarlighed for kvinder og pigers rettigheder under humanitære kriser	Sverige, Uruguay, Fiji, Georgien, Canada
	Menneskerettigheder og regulering af civil erhvervelse, besiddelse og brug af skydevåben	Ecuador, Peru
4	Menneskeretssituationen i Hviderusland	Finland (på vegne af EU)
	Menneskeretssituationen i Syrien	Frankrig, Tyskland, Italien, Nederlandene, Jordan, Kuwait, Marokko, Qatar, Tyrkiet, UK
5	Det sociale forum	Cuba
9	Uforenelighed mellem racisme og demokrati	Argentina, Brasilien, Paraguay, Uruguay